Рік III. Львів, 17. лютого 1929. Ч. 7

Po.to zapłacone ryczałtem.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.
„ПРАВДА"
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48,

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Півр но 5 зол. Чвертьрічно 2 з. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном Річно 2 долари або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Незвичайно важна подія

Дня 11. лютого с. р. збулася в Римі подія, яка могутнім гомоном рознеслася в цілім католицькім світі, та глибоке враження викликала навіть у ворогів католицької Церкви. Отсе того дня по довгих переговорах між Ватиканом і італійським урядом підписано договір в справі віднови давньої папської держави. В імени італійського короля й уряду диктатор підписав грамоту, якою король признає кождочасному Намісникови Христовому, Папі римському незалежну, монаршу власть на всій території Ватикану. Територія та має становити зовсім незалежну від ніякої світської влади, самостійну державу.

В часі переговорів між Ватиканом і італійським урядом в справі віднови папської держави, на знак доброї волі уряду, видав він приказ поставити назад у Римі на брамі т. зв. „Порта Пія" статуї св. Аґнеси і св. Александра. Статуї ті були звідтам усунені 1870 р. в часі заняття Риму італійськими військами. На образку бачимо згадану браму й уміщені в ній статуї.

Папа не зрікається своїх монарших прав до всеї території колишньої великої папської держави з перед 1870 р., але відступає їх італійському королеви, який зобовязується дати Церкві відшкодовання. Король зобовязується заключити негайно конкордат із Апостольською столицею, у якому будуть забезпечені права Церкви в цілій італійській державі, чого до тепер не було. Так отже з радісним днем заключення того договору Папа римський перестав бути „вязнем Ватикану", і став, як се було до 1870 р. самостійним володарем у церковній державі. Подія ця незвичайно важна для цілого світа. Бо від тепер Папа, як світський володар, висказуватиме своє слово в Раді Ліґи Націй та слово те великий вплив буде мати на хід політичних подій світа.

Самоуправа для Галичини

З Варшави доносять: Виготовлено проєкт закона про повітові ради, котрий має увійти в життя вже 1. квітня с. р. Новий закон задержує давний устрій з деякими змінами. Шість міст: Тернопіль, Станиславів, Перемишль, Ряшів, Тарнів і Новий Санч вилучає з повітів. Округи міські будуть окремі. Повіти будуть поділені на кількамандатові виборчі округи й буде заведена пропорц. система.

За зміну конституції

Так званий „Безпартійний бльок співпраці з урядом" по довгих нарадах вніс вкінці свій внесок на зміну конституції. Внесок той сильно обмежує права сойму, а поширює права президента. Після того внеску до сенату має входити 50 санаторів не вибраних виборцями, а прямо іменованих (назначених) президентом. Кождого посла, якого виступи будуть незгідні з посольською присягою, буде можна без ніяких заходів прямо потягнути перед суд. До внесення інтерпеляції потрібна згода 1/5 части всіх послів. Посол мусить мати 30 літ, сенатор 40, виборець до сойму 24, до сенату 30 літ. Всі військові в чинній службі мають виборче право. Коли сойм два рази щось ухвалить навіть двома третими частями всіх голосів, то президент мавби право не приняти сего за закон і розвязати сойм. Президент може сам затверджувати закони навіть тоді, коли сойм нерозвязаний. Президент іменує всіх міністрів, старшин та ґенералів та затверджує сам умови з иншими державами. За своє урядовання президент не відповідає, хиба за зраду краю, непошановання конституції, кримінальний злочин. Але і тоді треба ухвали трьох пятих сойму. Президент присягає на конституцію не в соймі, а в церкві. Сей плян зміни конституції дававби польському президентови більші права ніж має їх неодин король. Можна сподіватися, що плян той викличе велику бурю в соймі. Бо вся лівиця вже висказується проти нього. Та й бльокови співпраці з урядом тяжко буде зібрати більшість голосів, потрібну до його ухвалення.

—0—

Pr. 30/29. Sąd okręgowy wydział karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927 Nr. 45 poz 398 Dzup. dokonane dnia 25 stycznia 1929 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Prawda" Nr. 4 z 27./I. 1929 z powodu, że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pod tyt. „Po kriwawij podiji w Batiatyczach" zawiera w sobie znamiona występku z § 300 uk. i z art. 1. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 10. maja 1927 poz. 399 Dzpp. Nr. 45; b) wydać po myśli prze isu art. 77 cytowanego rozpcrządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzania. Lwów, dnia 31. stycznia 1929. — Hawel.

—0—

Вертають цісарі

Домагаються повороту монархії. — Німеччина й Угорщина. — Король Зогу. — Що плетуть наші червоні краснобаї. — Що бачили наші люде на світі. — Оден господар. — Чого вчить нас наші історія? — Про що мріяв Тарас Шевченко? — Як буде?

Читаете ґазети й цікавитесь політикою?

Коли хоч трохи, то напевно знаете, що сьогодні в цілім світі люде щораз то частійше домагаються повороту до влади коронованих осіб, цісарів і королів. В Европі головно два краї побиваються за своїми колишніми монархами: се Німеччина, де більша половина людности є монархічно настроєна, то значить, бажає собі, щоби знов цісар Вільгельм, що тепер є на засланню в Голяндії, повернув до Німеччини й почав правити. Друга країна се Угорщина, яка терпеливо вже десятий рік жде на свойого „кіралі" (короля) Оттона Габсбурґа, сина останнього австрійського цісаря Карла. І напевно обі сі держави стали би знов монархіями, якщоб вони не були побідженими в війні й як щоби побідники не вимогли були на них усунення своїх володарів.

Бачимо, що й в инших краях Европи установлюються монархії. І так недавно в Альбанії проголошено одного громадянина, який був міністром, королем. Сей новий альбанський король називається Зоґу і він дуже багато добра дає свойому народови. Колись Альбанія була краєм вічних війн, боротьб і неспокоїв. Мешканці сього краю не були ніколи певні свойого життя й маєтку. Нині в Альбанії добробут, мир і спокій.

А пригадаймо собі, що то за нісенітниці плели й ще нині плетуть наші червоні краснобаї „сельроби" й радикальні перевертні. Народ скидає всюди своїх цісарів „кровопійців" — брехали вони— і незадовго на світі вже ніде не буде царів; тільки всюди свобода, рівність і република. Наші „сельроби" й радикали брехали, що цісарі, королі й гетьмани панують і „здирають шкіру з народу" лиш всюди там, де нарід темний і непросвічений і позваляє собі „випивати кров".

А яка в дійсности правда?

Ті наші люди, що їздили за море до Канади, знають, що в Канаді народ не є темний і непросвічений — а там є король. Не є темні і непросвічені Англійці, Італійці, Еспанці, Норвежці, Шведи, Голяндці, Данці, Бельґійці і багато, багато инших, — а скрізь там панують королі й цісарі. Знають теж наші люде, що діється тепер в Росії й на Україні, де большевики скинули з престола царя і запровадили диктатуру „селян і робітників". Правда, не давали московські царі свободи українському народови, але чиж не страшніша в десятеро для хліборобів і робітників та „свобода", котру дають тепер їм жидівські большевики й комуністи.

Наш хлібороб добре знає, яку ціну давати всім тим свободолюбивим і безпанським републикам, де нема господаря а зате є цілі хмари підпанків, з котрих кождий „господарює" на свій лад. Бо в державі так як в господарстві: коли є один господар, то і хата ціла, й стайні в порядку, й челядь і худоба завсіди має що зїсти, кожний знає, що до нього належить і що має робити. Але якби виглядало господарство, в котрім не було би господаря, котрий приказував всім, а тільки вся челядь сходилася на нараду і радила, що їм треба робити. Здається, що всі вони тільки довго радилиб, поки хата, що її колись поставив оден господар, не завалиласяб, або поки не повиздихалаб вся худоба по стайнях з голоду й спраги, що її колись добрий господар придбав. Таке господарство мусілоб скорше чи пізніще розлетітись, бо до ради булиб всі, а до роботи нікого.

А чи цісар, король або гетьман — се не Господарі Землі, Батьківщини й чи се не батьки народу? Погляньмо й на нашу історію! Поки були в нас князі, як Святослав, Володимир, Ярослав й королі як Данило, Лев і Юрій, й Гетьмани як Хмельницький, Мазепа й Скоропадські — поти в нас була своя держава, своя сила й воля. Се були перші русько-українські „цісарі", які прославили імя нашої Батьківщини й нашого народу широко по цілім світі. І свобода тоді була в нас, і слава і добробут. А тепер то ніби на Україні „народ" править і ніби то якась република є, де народ має бути сам для себе паном. Якже то народне „панство" виглядає. Люде сидять по кріміналах, їх розстрілюють, здирають з них за податки останний потом окрівавлений дорібок і голодують, з голоду пухнуть у своїм краю, що колись молоком і медом спливав.

Чи має українська Земля свого Господаря, свого — як каже наш народ — цісаря. Чи можемо мати ще надію, що Україна стане під владою свого Гетьмана незалежною, свобідною державою, що ще колись як

...Ясновельможний,
на воронім коні
блисне булавою...
(Тарас Шевченко).

то тоді „закипить" українське „море" хліборобів, робітників і козаків, і ру-

---

СОФІЯ бар. КІНСБЕРІ

Івась і Гануся

(Продовження).

— Так, таку сестру мати! Тоді все в хаті булоб інакше! Тоді знаходивби він скрізь приязну, дбайливу руку й мав би з ким ділити радощі й смуток. Ця крихіточка співчуття, що Гануся виявила насамперед його собаці, а потім йому самому оповила теплом його серце. Тоді мигнула йому в голові думка, чи й він не може виявити приязнь дівчині, влекшити труд. Вінжеж легко може піти полониною Липчаків й у свойому наплечнику понести Василині хліб та муку та Гануся не потрібуватиме йти в таку далеку дорогу. Ще тепер мігби він відпровадити її до дому, як пізно вертатиме. Та ні, скоро покинув цю думку. Колиб це була Улянка або Гаська або Настка, або Галя — радо — та Ганусі зробити прислугу — ніколи. — Старий, сивобородий Мартин стояв за сильно в його тямці: „Я зведу вас до купи, я зведу вас до купи!" — глумився він в коршмі при столі. Ні, на збитки ні, тим більше ні! Не бажав уже й із поворотом зустрічатися з нью. Щоб мимоволі не стрінутися з нью, пішов манівцями й завернув у напрямі ловецького домика, що лежав спорий шмат дороги поза полониною Липчаків.

Івась пройшов ліс поперек й перейшов на гостинець.

На узліссі лежало, в овочевих садочках, кілька розкинених господарств. Івась подався до найбільшого, де перед дверми хати дівка мила дійницю. На його питання, чи старий дома, запитана кивнула головою та вказала на хату.

— Він тамечки в світлиці. Град засмутив його, та впрочім не хибує йому нiщо.

Град? Аж тепер завважав Івась, що білі зернятка лежали ще кругом на мураві, дерева сторчали обчімхані з листя, а землю вкривали потрощені головки та цвіти. Надія на гарний збір овочів пропала. Господар старий Франко сидів на лежанці. В руках держав часопис. Великий, жовтопасмистий кіт сидів біля нього. Господар глипнув зпоза часопису на входячого.

— А, це ти, Івасю! Прийшов оглянути, що в мене наробила туча!

Івась поклав рушницю в кут та присівся до господаря.

— Лишенько тай тільки — говорив господар дальше. — Увесь збір цього року пропав. Щож ти робив у лісі?

Івася аж це питання освідомило, що він пройшов ушкодженим лісом зовсім без уваги й затоплений у думках забув про зливу й бурю, що щойно скаженіла кругом нього. Думки про його невеселу хату, про легкодушних сестер і про приязну, свідому обовязків Ганусю, що ї хотів вимнути та вид її разураз тиснувся йому в тямку, так зайняли були його увагу, що він не зважав нінащо й тільки тут то там запримітив вивернену з корінням деревину поперек дороги. Він переступав дерево широким ступнем.

— Досить було вивертів — відповів він тепер — аж страшно глянути! Не матимете ні яблочка.

— Ані черешні, ні сливки, ні грушки — говорив старий. — А так гарно було зацвило. Знаєш, Івасю, мене вже ніщо не тішить. Тай бо вже й час мені спочати. Все працюй і працюй, а вкінці з цього ніщо, коли осьтака туча знищить усе. Вже давно ношуся з думкою, щоб я міг передати це все, а самому усунутися на останні роки.

— Тут не зарадите ніяк — відповів Івась — бож у вас нема сина, щоб могли йому передати.

Господар вийняв люльку з рота зворушено:

— Не говори так по дурному. В моїх братів є доволі синів. Тож найдеться між ними якийсь, що зможу йому все передати. Я саме думав про тебе — сказав він потягнувши разів кілька з люльки. — Та ти мусівби взяти жінку, щоб вмілаб повести господарку.

Івась потряс головою знеохочено:

— Не знаю такої, що я мігби взяти її на все.

шить обороняти Рідний Край перед напастю ворогів? Чи сповниться нагарячіше бажання наше і мрія національна: Незалежна Українська Гетьманська Держава?

Господар Української Землі — Гетьман є. Він прогнаний бунтівничими синами — перебуває на Скитальщині, але не перестав любити свого нерозумного Народу і він не може відректися своєї Землі, свойого Господарства. Він поверне, якщо український нарід йому в цьому допоможе. І леґенда про „руського цісаря“ стане дійсністю і Україна стане Державою. Тільки сього треба горячо хотіти і в тім напрямі працювати.

—o—

Зі світа

Амнестія в Югославії.

Югославянський король Александер підписав грамоту про загальну амнестію (амнестія — дарування кари). Силою тої амнестії буде дарована кара за всі проступки обиди маєстату і державних урядовців. Амнестія доторкає також вчинків нарушення виборчих законів. Амнестії підлягають проступки сповнені перед 6. січня с. р. за які видано вже присуд.

Катастрофа в часі процесії.

В Римі в часі процесії, в часі якої стріляно з моздірів, вибухла приладжена до стріляння більша кількість пороху. Наслідком вибуху настав страшний переполох. Люде розбіглися на всі сторони. Остало кількадесять тяжко ранених осіб.

Касують, замикають без кінця.

Харківський „Комуніст“ повідомляє, що большевики заборонили відправляти Служби Божі в великій київо-печерській Лаврі. Лаврську церкву замкнули для богослужень, та перемінили її на музей. Також поробили заходи, щоби скасувати відправу Служб Божих і в самих печерах. Київо-печерська Лавра збудована в XI-ім столітті і є одною з найкращих церков на Україні. Так ось і тих дорогих памяток-святощів не пошанувала большевицька рука та зрабувала їх українському народови.

Бунт еспанської морської служби.

По найновійшим вісткам бунт в Еспанії поширився також і між морською службою. В ріжних місцевостях прийшло до кривавих сутичок між збунтованими й вірними урядовими військами.

Два міліони вязнів.

Большевицька „Правда“ доносить: Народний комісар справедливости остро наказав усім судам, щоб засуджували відтепер тих, що малиб мати до 1. року тюрми на примусові роботи, бо — в тюрмах СССР. нема вже місця з тої причини, що сидить в них два міліони вязнів!

Будував цар-батюшка обширні тюрми, бо що правда „широка русска натура“, — але таки не сподівався, що товаришам за мало буде тюрем на два міліони вязнів...

Міліонер роздарував своє майно.

Віцеґраф Еннісмор, син льорда Листовля, оден з найбогатших магнатів Анґлії, жертвував своє майно новозаснованій акційній спілці „Товариству Ближніх“, щоб розділила те майно між убогих. Та спілка, хоч акційна, має релігійні ціли. Рівночасно зрікся Еннісмор свого достоїнства й титулів, прибрав скромне горожанське імя пана Ґер'а й візвав визначних членів аристократії та провідників партії праці, щоб послухали евангельської ради Спасителя. Преса доносить, що багато визначних Анґлійців дійсно пішло його слідом. Згадана спілка забезпечує тим, що роздарували своє майно, дуже скромну ренту, по 3 фунти тижнево, а для жонатих по 4.

Зле вийшли на польськім маслі.

Варшавська преса доносить, що лондонська біржа застановила подавання цін масла з Польщі, бо якийсь польський жид-купець прислав пару ваґонів сфальшованого масла. Анґлійці домагаються запевнення, що більше того не буде, інакше не допустять польського масла.

Катастрофи-випадки.

У Франції, в околиці Ліону зударилися два особові поїзди. Обі льокомотиви й один ваґон розбиті. Дві особи вбиті, вісім ранених. — В Німеччині, під Гамбургом, в часі вправ вітер зірвав стоячий на припоні бальон. Бальон упав на землю, а 4 особи віднесло рани. — В Єгипті, коло Каїру, в місцевости Магалля, пожежа знищила 240 домів. — Коло еспанських берегів упав до моря анґлійський літак. — В одній індійській пристані вибухла пожежа на наладованім нафтою кораблі. Огонь перекинувся на другі кораблі. 6 людий понесло смерть.

Посвята Найсв. Серцю Ісуса.

Посвячено Найсв. Серцю Ісуса нарід і край Ураґваю підчас торжества Царя Христа в 1928 р. Посвячення довершили ураґвайські епископи. На горі біля столиці Монтевідео поставлено величавий памятник присвячений Серцю Ісуса.

—o—

Господар засміявся коротко:

— Бо ти все маєш за богато, що з ними бавишся, а вони з тобою заводять забави. І я кажу тобі тепер це, що й мені не всяка підходить у мою хату, бо коли я вже все передам, то хочу мати ще трохи гарних, спокійних днів та шоб мене добре доглядали. Тепер, я вже знаю одну, що булаб мені по нутру й що й для тебе булаб добра.

Івась підвів очі.

— Хтожби це був стрию? Я не вгадаю.

Господар потягнув знову разів кілька з люльки, а потім сказав поважно:

– Я маю на думці Ганусю Липчаківну. Це чепурна дівчина тай метка в роботі. Розум в неї ясний. Коли ти її візьмеш, передам тобі радо все й ви обоє вже легко дальше доробляплисяб.

Старий курив спокійно дальше та допитливо споглядав на молодого небожа. А він усе ще глядів у землю. Вкінці сказав:

— Я знаю, що ви мені прихильні. Та не вважайте це невдякою й нехай вас це не смутить, але Ганус я не візьму.

Старий глянув із виразом нетаєного зчудовання на Івася.

— Ну, й кажіть тепер що! — гримнув він потім. Ви молоді парібки такі всі через край нерозумні й такі примхуваті, що вас усіх требаб дати на виставу! Щож ти маєш проти Ганусі? Наймоторніша дівчина на все село й найчистіша до цього! Гроші в неї є теж! Рад я знати, чого тобі ще більше треба!

— Іншої — відповів Івась коротко.

— А котрої? — спитав, в нього старий сердито.

— Сам ще не знаю — відповів Івась не зважаючи на сердитість старого.

Тож уже раз надумайся, що ти властиво хочеш — сказав старий гнівно.— Та ти все зиркаєш раз за цьою, раз за тою й кожна тобі гарна, так що вкінці й сам не знаєш, котрої хочеш. І коли я не попхаю тебе, то й ніколи не знатимеш, котра добра для тебе.

— Та Ганусю ніяк — стояв при свойому Івась.

— Тоді не буде теж нішо з моїм господарством — сказав старий подратовано.

І на цьому стало.

— — — — — — — — — — —

Горі на полонині Липчаків сидів старий Мартин у колибі й слав димом із люльки на закопчені стіни, що блищали мов на буро лощене дерево.

— Ну, веремяж сьогодні було, хоч сядь тай пропадь – говорив він до пастушки.— Град мов тільки на мене завзявся, буря кидала мною з одного боку дороги на другий та обертала на всі боки і так мусів я в таку негоду йти. Тож і здалосяб мені щось на потіху.

Та пастушці, старій Василині не по нутру був сьогодні старий Мартин із своїм базіканням. Вона сказала сухо:

— А чогож ви мусіли туди йти? Ніхтож вам не казав.

Старий зробив таємничий вираз.

— Сьогодні вибиралася дівчина з вашого господарства туди, а я маю їй щось переказати.

— Но, це лекше міг зробити там долі, старий дурмане, й не бувби тебе град натовк – сказала йому Василиха гнівно.

— Тільки не треба так зараз злоститися — перебив її Мартин я радий тепер на приязніше лице глядіти по такій тучі тай мушу дістати „на потіху“ ковток вишняку можеш чейже дати мені.

— В сам раз – мойого вишняку не дістанеш, це кажу тобі з гори — була відповідь. — Його дала мені господиня, щоб я мала щось, як у мене в середині не статкує. А не для других людей. Дістанеш маслянки й будь вдоволений

Мартин не мав часу відповісти. Двері відчинилися й увійшла Гануся з приязним: „Боже помагай!“.

Вона скинула наплечник і сіла на лавку.

Василиха саме відцідила масло.

(Дальше буде.)

—o—

Способи, що ними воюють вороги Церкви

Наука Маркса це ніщо інше, як нова релігія — релігія, що каже: Бога нема, є тільки людина, звір таксамо як усі інші звірі, тільки, що наймудріша з усіх звірів. Людина не має ніякої безсмертної душі, тож нема й ніякого посмертного життя. Зі смертю для людини все кінчиться. Тому для людини найважніше, щоб черево було повне тай, щоб вона вигідно жила на землі. Всі приписи християнської релігії про чесне, моральне життя це пересуд — каже ця релігія черева.

На світі було, є й буде все чимало людей, які бажалиб, щоб їм можна робити, що їм подобається, жити розпустно, кривдити других — оттимто їм така нова „наука" дуже припала до серця. Та щоб їм можна було гуляти, треба на свій бік притягнути й добрих людей. А щоб перетягнути, треба в першу чергу відтягнути їх від католицької віри тай Церкви.

Та як це зробити? Так просто з моста виступити годі, бо віра в Бога в людей вкорінена, можна сказати вроджена — як знаємо вже — нема й не було народу, щоб не вірив в Бога. От узялися Марксові прихильники на способи. І треба признати, що до своєї злочинної роботи забралися вони дуже зручно та хитро. Вони не пускали в світ так відразу кличів: „Нема Бога, нема ніякої релігії" — ні! Вони знали, що так перетягнулиб на свій бік тільки дуже небагато людей, хіба вже й так зіпсутих та здеморалізованих. Вони обережно голосили: „Релігія це річ приватна" — то значить, хочеш вірити то вір, а не хочеш то ні, а силою ніхто тобі віри не має накидати тай вірити можеш, як тобі сподобається.

Цими кличами стали вони вже притягати до себе навіть людей не лихих тай віруючих, що однак не вміють глибше думати. Такі люде думали собі: „А вжеж, що воно правда! Хто мені може накидати віру, чи силувати мене вірити так, а не інакше!"

Певно, що ніхто нікому віри силою накидувати не буде, однак релігія як лучність, як злука людей із Богом це ніяк не приватна річ, тільки суспільна, загально людська. Господь Христос хоче й повинен панувати не тільки в душах одиниць, але й у родинах і державах. Історія народів і держав від найдавніших часів доказує, що де падала віра, там падала й моральність і сила народу, упадали держави. Можнаб це дуже легко виказати й на нашій історії,

ОСЕРЕДОК ЕСПАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Валенція. прегарна столиця давного королівства тоїж назви стала сьогодні осередком революційного руху проти диктатора Прімо де Рівери. В місті тім є много цінних памятників із часів панування Маврів та середновіччя. На образку бачимо західну браму укріпленого колись оборонними мурами міста.

К. К. 3

Св. Апостол Павло

Гонитель християн.

Св. Павло у рідному місті.

Радісно, так радісно забилося серце в груди Павла, як увійшов у ворота рідного міста.

Цеж привитали його ці самі вулиці й вулички, що ними бігав він іще малими ногами, веселий та безжурний ураз із дітьми сусідів, цеж привитали його доми й домики так добре знайомі йому...

На хвилину, на малу хвилину він знову малий хлопчина. Кров наче живіще бє в жилах, ноги не йти, а бігти хочуть, як колись бігали по цьому розпеченому соняшною жарою камінні. Так бігти, бігти весело, безжурно, сміятися на ввесь голос, кричати враз із товаришами, іграшки заводити, збиткувати...

Та в цій таки хвилі стямлюється:

— Ба не те вже! Твої товариші повиростали, поженилися, господарства позаводили — і ти не той уже!...

А всеж таки побачити їх усіх, любих товаришів дитячих літ, безжурні дні юнацтва пригадати собі разом, ще раз бодай у спогадах пережити ці безжурні, щасливі години. Ось і вулиця, де їх дім стоїть. Ось тут на самому краю вулиці тут дім батьків його найкращого друга конче треба буде відвідати його першого. Як йому живеться? Певно купцем, як і його батько був?

А ось уже й його рідний дім. Не змінився ніщо від його останнього побуту — так начеб роки мимо проходили біля нього. Перед домом нема нікого. Ввіходить у ворота.

Іде сходами на гору, де живе його ненечка при наймолодшій дочці. Батько помер цьому кілька літ.

Іде поволи схід за сходом, наче лічить їх. Пригадує собі, як він був іще дуже маленький, як батько зводив його обережно цими сходами. Він знає добре кожний із них. Ось тамечки на самій середині була дошка заломана. І тепер іще таксамо. Павло усміхнувся. Чомусь тішить його, що теперішний господар дому, чоловік його сестри, не здогадався направити сходів у цьому місці, що вони остали такі, як він бачив їх востаннє ще малим. Правда, був він ув останнє на похороні батька. Та тоді не звертав уваги ні на сходи, ні взагалі на дім.

Застукав у двері. Вийшла сестра. Пізнала. Зраділа.

— Ах, Савло! Витай, витай! Які несподівані гості! Ходи в хату! Чоловіка нема. Пішов на нараду в школу. Він там тепер у всьому місце нашого покійного батька заступає. Та вскорі десь надійде. Та ти, брате, певно голоден. Деж то, з такої дороги — говорила сестра скоро.

І метнулася, на млі ока заставила стіл їдою й вином.

Павло їв і пив, бо й справді зголоднів був...

Небавом прийшов і шурин.

— А гості, гості до нас! Витай, витай, шурине!

Розговорилися. Шурин цікавий був на новини з Єрусалима.

— Ну, щож там? Ти вже десь високо пішов між нашими книжниками.

Усміхнувся незамітно Павло:

— Я, шурине, вже не той, що був — відповів поважно.

— Не той? Як це розуміти? — видивився шурин на Павла.

А з лиця Павла така погода, така ясність з його очей сяє...

— Так треба розуміти, що я вже християнин.

Аж відскочив шурин:

— Ти християнин? Ти?! Таж аж до нас доходили вісти, що ти найзавзятіший противник їх, цеї секти Назореїв?!...

— Так було, та тепер інакше, тепер я християнин — відповів Павло спокійно.

— Якжеж це склалося, що тобі сталося, що ти покинув віру батьків — питався шурин на пів цікаво, на пів із обуренням.

тільки на це треба більше місця. Скажемо тільки коротко — українська держава була доти сильна поки лихі люде не підкопали релігії та не завели розгардіяшу в вірі й спорів.

Та вернімо до роботи марксівців. Коли вони вже так зловили людей на вудку, що буцімто релігія річ приватна, стали дальше показувати роги. Їм ішло про це, щоби Христа й Його закони викинути зі суспільности. Тож де тільки здобули силу та владу, скрізь усували віру й священика зі шкіл, з товариств, прилюдних урядів, судів, соймів, викидали св. хрест, знамя страстей Спасителя. Так робили й роблять ці люде й у нас. От, пр. ще до війни в статутах радикальних „Січей" навіть виразно зазначили, що до „Січи" не може належати ніякий священик. А й тепер усіх способів вживають, щоб захопити в свої руки „Рідну Школу" та викинути звідтам науку релігії та „Просвіту", щоб при її помочі можна поширювати в народі безбожність. На жаль християни-католики не всє пізнавалися на цих способах, а бувало й так, що помагали, а як уже спостереглися, було вже за пізно (як ось у Франції та в наших днях у Мехіку). Або й у нас, не то світські щирі католики, а навіть нераз і священики підпомагали нераз товариства й видавництва та часописи, що пізніше явно виступили проти Церкви та духовенства. А баламутило тут віруючих це, що ці товариства, видавництва, чи часописи виступали в обороні кривд народу. Не знали, не пізналися на цьому, що народні кривди й їх оборона це для них була тільки покришка, а під цею покришкою крилася гадюча їдь проти віри й Церкви.

Соціялістам і комуністам у цій роботі помагали ріжні сектанти й Жиди, а передусім масони, що були під їх впливом. При їх помочі Марксові прихильники всіми способами переслідували св. католицьку Церкву, бо були свідомі цього, що тільки католицька Церква голосить правдиву Христову науку й не уступить від науки Спасителя ні на один ступінь. Всіж інші єреси й секти їм зівсім не страшні, противно, вони вода на їх млин, бо ширять неслухняність і замішання в Христовому стаді.

———o———

З церковних справ

Нове Епископство.

Нове архиепископство на Словаччині буде створене вже весною сего року. Кандидат намічений і представлений Апост. Столиці.

Небувала місія.

Справді великанська! народня місія, що відбувалася в часі від 4—18. листопада в Відні. Великанська — в порівнанню з мюнхенською перед 2 роками, що відбувалась рівночасно в 47 церквах, з берлінською в 50 церквах, бо в Відні рівночасно в 110 церквах 254 народних місіонарів із найріжніших чинів — відбувало місію. Цею місією, якої ще Кат. Церква не занотувала — кермувала спеціяльна місійна централя. Приготовання до неї тривали цілий рік.

Епископська заборона.

Еспанські епископи видали розпорядження, в якім забороняють жінкам в за коротких спідничках брати участь у процесіях. Такі жінки можна усувати навіть при помочі поліції.

Всесвітна католицька добродійна діяльність.

Про успіхи харитативної діяльности католицької Церкви говорить статистика з 1928 р. На цілій кулі земній було: 1. Шпиталів, санаторій і захистів для старців— разом 15.700 установ, з 752.000 ліжок і 135.000 осіб сталої прислуги. — 2. Інтернатів 13.400 з 668.000 ліжок і 70.600 затруднених. — 3. Амбуляторій для хорих 96.300 з пересічно 2,389.600 відвідувачами денно. — 4. Організацій для допомоги вбогим 140.000. — 5. Число католиків, які віддаються харитативній діяльности виносило в 1928 р.: монахинь 350.000, монахів і священиків 32.000, професійних доглядачів(чок), ремісників і ін. 120.000; без усякої винагороди працює 6,650.000 осіб.

Боротьба з неморальністю.

Союз чехословацьких жінок і дівчат звернувся з меморіялом до законодатних установ і домагається, щоб відповідні урядові органи зайнялися прочищенням книгарських виставових вікон з неморальних і порноґрафічних книжок. В цили моральної охорони молоді домагається союз заборони малолітним вступу до нічних льокалів а також заборони затруднювати малолітних в таких „підприємствах".

Сойм ухвалив бюджет

На соймовому засіданні з 12. лютого покінчено третє читання бюджету. Бюджет ухвалено, однак відкинено урядові внесення на привернення зчеркнених фондів міністрів внутрішних справ і військових справ та про зменшення впливів із маєткового податку. Внесення українських послів усі відкинено, між ін. зчеркнено підмогу „Сільському Господареві".

— Не покинув я віри батьків, бо Господь Христос не прийшов валити старого закона, тільки доповнити його. І мене покликав служити Його ділу.

— Тебе покликав Христос? Таж Його розпяли.

— Так! Однак він воскрес і вознісся на небо...

І оповів Павло свою пригоду під Дамаском.

Уважно слухали й шурин і сестра.

А Павло говорив так палко, все палкійше. Огнем западали його слова в серця його рідних. І перша сказала сестра:

— Він справді мусить бути Син Божий, цей Христос.

— Він Бог — сказав твердо Павло.

Шурин не говорив нічо, але видно було по морщинах його чола, що задумався над цим.

Скоро розійшлася вістка між приятелями давніми Павла, що він прибув у Тарз. А там і всі довідалися про Павлове навернення. Приходили, випитували.

І прийшов день, що кількох другів зголосилося в нього і сказали:

— І ми віруємо в Христа, охрести нас!

Сказала так і сестра Павла.

Радів Павло, що множиться стадо Хритове, радів і далі трудився. Та булй й неуспіхи. Найкращий його друг, ніяк не подавався. А він, Павло, так бажав, щоб друг його ділив його радість із ним. Жидівські книжники накидалися на нього, грозили йому, відступником звали...

Не боліло Павла це, що вони виступали проти нього, не лякався їх погроз — хто йде правдою й за правду до бою стає, цього не лякають ніякі погрози. Боліло його це, що його вважали відступником, ба ще більше, що вже оминали його — навіть він, найщиріший друг його, навіть він удав на вулиці, що не бачить його.

— Господи, дай мені силу спокійно зносити ці зневаги — молився він.

Аж одного разу каже до сестри:

— Бувай здорова, сестро.

Сестра глянула на нього зчудовано:

— Ти куди? — спитала.

— Іду, сестро, в самоту, сили набирати. Мій Господь кличе мене на велике діло, а я ще не готовий. Треба духа мені на самоті розважанням покріпити.

— Кудиж ти, брате? Де самоти шукати підеш? — питала сестра журливо.

— Піду за приміром пророків і Господа Христа в пустиню. Там у пості, на самоті сили наберу.

І пішов. Подався в Арабію, в самоту Петрейської пустині.

Новонавернений мусив упорядкувати в свойому умі все це, що так нагло та з такою силою вдарило на нього. Мусив. Тільки в розважуванні, в роздумуванні на самоті набиралися великани духа сили й снаги до діл великих, до діл творчих. Дух заводить людину перше в вертепи мовчанки, заки вкаже йому головокружні стежки в висоти.

Пішов у пустиню. На молитвах, у пості дні проходять і ночі.

І нераз ясність обливала його, ця сама ясність, що під Дамаском ударила на нього, осліпила. Тепер він сміливо глядів у Господнє лице, що являвся йому в часі молитви. І розмовляв Павло з Христом Господом, радився. Він, апостол Господній, мусив від самого Ісуса Христа дістати вказівки, поучення — не посередньо від апостолів. Пізніше сам Павло писав у посланні до Галатів про ці навіщування Господні: „Самим Господом поучений, не позвав я зараз на пораду природню людину, тіло й кров. Не пішов я за людськими бажаннями та вказівками, тільки ввесь віддався Божому проводові й просвіченню. І не пішов я в Єрусалим до перших апостолів, щоб увели мене в розуміння тайн Божих. Ні, я подався в Арабію, щоб у тихій самоті з самим Господом зноситися". Святі хвилі! Вони на все життя остали йому силою, кермою в його апостольській діяльности.

(Дальше буде).

В. ЧУЖИЙ.

До чого можна дійти спільною працею?

(„Примір ліпший як наука". Мала країна Данія 50 літ взад. Зимові школи для дорослих. С. Андерзен закладає кооперативну молочарню. Електрика й телефон в хаті данського селянина).

В попереднім числі писали ми про те, як кількох ткачів в місті Рочдель заложило кооп. крамницю і як вона розвивалася по нинішний день. Згадували ми також, що се таке кооперація і які маємо роди кооператив.

Україна є майже наскрізь хліборобською країною. І тому в нас в першу чергу повинна зацікавити хліборобська, сільсько-господарська кооперація.

„Примір ліпший як наука", каже приповідка. А ми маємо дуже гарний примір, як богато можна зробити при помочі хлібороб. кооперації для піднесення сільського господарства. Примір той дає нам країна також в цілости рільнича, що 58 літ тому знаходилася сама в безвихіднім, здавалося, економічнім положенню. Сьогодня, завдяки освіті і кооперації, стала вона взором для рільників усіх країн, бо навіть з Америки приїздять делеґації, пізнати спосіб її рільничої господарки. — Країною тою є Данія.

Данія, положена далеко на північ від нас, має всего 3 міл. мешканців, значить менше ніж половина цілої Галичини. Землі там мало урожайна а піски й багна займають одну десяту частину краю.

Промисл у Данії розвинений слабо, а головний дохід черпала вона з управи збіжа, що його вивозила за границю. Коли однак 50-кілька літ тому Америка почала довозити збіжа в Европу, Данія не могла видержати суперництва і попала над беріг пропасти. Головне жерело її богацтва було замкнене.

Треба було понехати управу збіжа, а вивозити більше худоби, мяса і масла. — Однак збут тих продуктів є далеко трудніший, ніж збіжа. Вимагає він великої підприємчивости, доброї орґанізації і знання ринку. Данські селяне дали собі однак раду з тим усім за допомогою освіти і кооперації.

Здавна вже були в Данії школи для дорослих. Учили в них тільки в зимі через 5 місяців. Записуватися міг кожний від 18 літ, без жадних іспитів. Учили в тих школах господарства, огородництва, молочарства, історії, ґеоґрафії, рахунків тощо.

Щорічно виходило з тих шкіл кілька тисяч людей. Вертали вони до сіл і здобуте знання ширили між своїми сусідами.

З такої школи вийшов С. Андерзен, молодий рільник, що практикував в молочарні. — Йому завдячують свій розвиток данські молочарні.

Данське масло мало за границею найгіршу славу. Було зле вироблюване, фалшоване і тому лихо платне.

Андерзен намовив мешканців одного села заложити кооперативну молочарню. На підставі певної поруки членів, затягнули позичку 8.000 корон і за ті гроші постаралися о дім і машини. Для удержання молочарні треба було мати запевнену доставу молока від 400 коров. В члени записалися власники 300 коров; прочі боялися приступати до спілки. Від тих зобовязався Андерзен сам скуповувати молоко, щоби була вимагана скількість.

Молочарня розвивалася так, що до року многі з тих, що боялися записуватися в члени, тепер просили приняти їх до спілки.

Найтрудніший був початок... На другий рік повстало вже 3 такі коопер. молочарні в сусідстві, а тому 9 літ було їх в Данії 1235, а в них 180 тисяч членів!

В парі з тим селяне навчилися ліпше ходити коло худоби, тримати корови лише одної, найліпшої раси так, що коли давнійше треба було на кільо масла 30—40 літрів молока, тепер вистарчає 20—24. Масло вивозять у великій кількости до Анґлії і Франції і там одержують за нього найвищі ціни.

За границю вивозять Данці також богато мяса. Давнійше вивозили живі безроги до Німеччини, а щойно Німці били їх і доставляли до Анґлії, як свій товар. Коли однак пізнійше заборонили Німці довіз безрог з Данії, Данці почали орґанізувати в себе кооперативні різні. Закладали їх на тих самих основах, що молочарні. За достарчувані штуки платили членам готівкою, а зиски в кінці року розділювали поміж членів, відповідно до того, кілько хто з них достарчив штук. Різні ті становили основу богацтва головно для біднійших господарств, що не могли удержувати більше коров і черпати зисків з молочарства.

Хоч кошти заложення такої коопер. різні виносять 250 тисяч корон, було їх вже тому 9 літ — 46, а в них згуртованих 160 тисяч данських хліборобів.

Третим товаром, що ним можуть Данці похвалитися і що його також богато вивозять є яйця. За такий дрібний товар приходить до Данії щорічно поверх 35 міліонів корон.

Чи відразу дійшли Данці до того? Зовсім ні! І вони спершу держали кури старі, що мало неслися, лихої раси. Яйця на ринок доставляли несвіжі, несортовані, брудні. Розуміється, що за такий товар ніхто не хотів ліпше платити, а то й зовсім його не брали.

Щойно, коли орґанізацією продажі яєць занялися данські кооперативи — наступив зворот до кращого. Тут не було вже цілого ланцюха посередників. Самі члени збирали товар і самі продавали його. Бачили які яйця найкраще платяться і одні других навчали, як годувати курей, щоб одержати від них богато і найкращих яєць.

Сьогодні є там поверх 600 збірниць яєць. Належить до них звиж 57 тисяч членів і мають поверх 21 міліонів обороту.

А якою допомогою для найбіднійших є отті яєчні кооперативи, видно з слідуючого. На одному господарському конкурсі признано першу нагороду власникови 90 курок, що протягом року знесли 16.064 штук яєць (пересічно 178 шт. одна) і принесли свойому господареви 3.686 кор. чистого доходу, то є 40 кор. одна. А треба знати, що третя частина всіх курей в Данії належить до найбіднійших господарств. Завдяки однак сильно розвиненій кооперації, приносить там курка більший дохід, ніж у деяких краях корова.

Є ще в Данії 13 кооператив для продажі овочів і ярини, 168 кредитових кооператив, кооператива для витворювання електрики за поміччу вітраків, а навіть 2 кооп. санаторії, для лікування сухітників, збудовані кооперативами для своїх членів.

Розуміється, що й життя селян там куди краще, ніж в инших країнах. Вони годують худобу і дріб не лише, щоб вивозити чужим. Велику частину з того обертають на власний ужиток і данський селянин споживає мяса річно більше, ніж засібний англійський робітник в місті. Мешкають Данці у великих, ясних хатах, а електрика й телефон, навіть в найбіднійшій хаті, зовсім не є рідке явище. Книжки й часописи можна знайти в кожній хаті, а неграмотних там давно нема.

—o—

Пять пожарів в однім дни

День 12. лютого зазначився для Львова цим, що було аж пять пожарів. Пожарна сторожа мусила таки добре ввихатися, бо взивали її від одного пожару до другого. По північі завізвали її на вул. Потоцького, де давніше була фабрика Левинського, де зайнялася була пруська стінка. Сторожа вгасила огонь. Рано по семій годині вибух пожар у будинку „добра Сколе". Пожар був дуже грізний, бо в сусідних будинках були легкопальні матеріяли. Магазини в будинку врятовано, згоріли тільки криші й стелі. Перед 9. год. рано вибух пожар на залізничому двірці на Клепарові. По двох годинах пожар вгасили. Крім цього були два меньші пожарі в приватних домівках.

—o—

Правдива освіта — ворогом комунізму

Анґлія і Росія! Чи треба довго порівнувати? Анґлія се найбільше культурна країна світа, Росія якраз навпаки.

А як розвивається комунізм в сих краях? Про Росію — не треба говорити, бо ж це „рай" комуністів. Але в Анґлії?

Минулого тижня відбувався конґрес комуністичної партії Анґлії. Провід партії ствердив, що в порівнанню з невеликим числом членів у 1927, яких було 7.334, чисельний стан членів з кінцем 1928 р. представляється прямо катастрофально, бо остало їх ледви 3.500. Убуло також багато передплатників комуністичної ґазети.

З Москви одержала комуністична партія Анґлії виставити до виборів 50 кандидатів. Тимчасом на Конґресі стверджено, що ледве 20 кандидатів комуніствчних можна буде виставити.

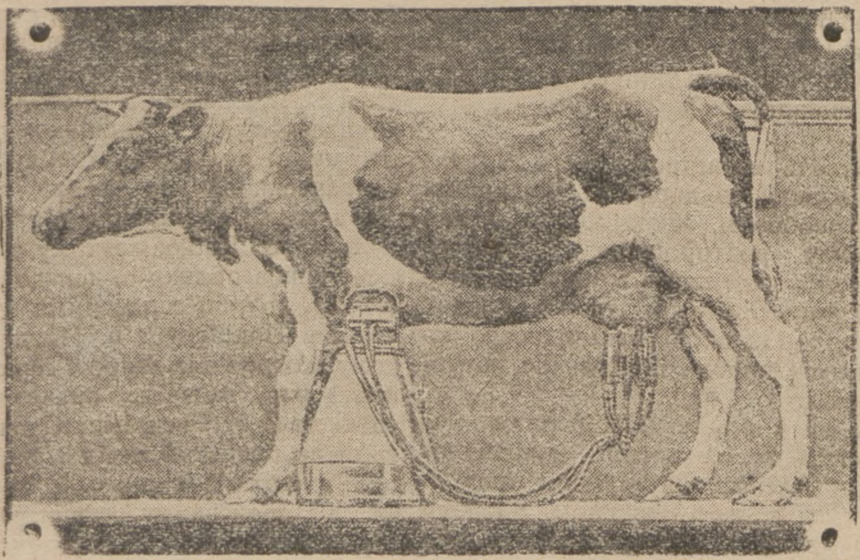
Бачимо ясно на прикладі Анґлії, що найліпшим орудником у поборюванню комунізму є правдива освіта народа та його освідомлення.

—o—

Господарські поради

Воші в рогатої худоби. Воші знаходимо головно в молодих звірят. Найчастіше опадає їх ця нужа зимою в нехарно держаних стайнях. Найбільше сидять воші на голові, на шиї, на лопатках і на хребті. Воші дуже докучають худобі й вона скробається до гострих предметів нераз аж до крови. Щоб не допустити до розплодження нужі треба добре доглядати худобу та стайню вдержувати в чистоті. — Колиж уже нужа є в худоби, то знищити її можна ось таким засобом: 25 ґрамів лізолю (дістанете в аптиці) змішати з літрою вивару з тютюну (40 ґрамів тютюну на літру води). Цею мішаниною змивати добре завошивлені місця. Повторити це кілька разів, що два три дни. В потребі добре худобу обстригти.

НОВІ ВИНАХОДИ В ГОСПОДАРСТВІ

В ділянці модерної сільської господарки довершено ще одного цікавого винаходу. Отсе спритні американці винайшли електричний прилад до доєння коров. Приладом тим можна доїти рівночасно кілька коров. Образок наш представляє такий прилад.

Насадові яйця.

1) Під квочку середнього розміру давати не більше 15 яєць, бо з більшою кількістю вона все одно не дасть собі ради. Під індичку можна підкладати до 30 курячих яєць.

2) Брати яйця тільки від 2—3 літних курий, що добре неслися через цілий рік і мали півня. Коли на одного півня приходиться забогато курий, а саме у рас легких понад 20, а у рас тяжких понад 8—10, тоді богато яєць лишається незапліднеными т. є. „чистими", розуміється, з таких яєць нічого вилупитись не може.

3) Вважати, щоби яйця, котрі підкладається під квочку, були знесені до чистих гнізд. Брудних яєць підкладати не можна, а мити чи сильно обтирати яйця не слід, бо при цьому розрушується делікатна плівочка, що покриває шкаралупку.

4) Не підкладати старих яєць. Хоч зародок і є життєздатним тижнів до 4-х, але практика показує, що чим свіжіщі яйця тим краще. Найкраще підкладати яйця, що мають від 3—10 день.

5) Підкладати тільки яйця нормальної величини з рівною шкаралупкою, гладенькою і міцною, уникаючи яєць знеправлених, довгих, кульковатих з шкаралупкою тонкою і сіткуватою. Яйця надмірно великі досить часто мають по два жовтки.

6) До часу відложення яєць під квочку переховувати їх в чистому і сухому мешканню, до якого доходить свіже повітря. Температура не мусить бути ані зависока ані занизька, найкраще 5—10 степенів. В тім часі слід що другий день яйця обережно перевернути на другий бік, щоби зародок змінював своє положення.

Коли хочемо спровадити яйця насадові з чужої годівлі, то вже в лютому місяци мусимо вислати до тієї годівлі замовлення і задаток, або і цілу належитість, вказуючи притім, на коли нам яйця потрібні. По одержанню повідомлення, що яйця будуть вислані такого то дня, на день той приготовлюймо добру, спокійну і здорову квочку. Колиж надійдуть яйця, сейчас відбираємо їх з почти, обережно розпаковуємо і залишаємо в спокою на 24—28 годин в чистому і трохи холоднуватому місци, але не холодному. Потім підкладаємо яйця під квочку, а на 5—8 день переглядаємо їх і всі чисті яйця усуваємо.

—o—

ОБЕРЕЖНИЙ ПОДОРОЖНИЙ.

Двох купців, що разом їхали через море, мали спільну каюту. Вечером побачив один з них, що його приятель натягає на себе жіночий одяг.

— Що ви робите? — питає здивований?

— Наближується буря і якщо розіб'ється корабель, то жінок і дітей будуть ратувати перших...

—o—

Поширюйте „Правду"!

ДОПИСИ

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ СВЯЩЕНИКІВ І ЦЕРКОВНОЇ ОБСЛУГИ. В Корналовичах, пов. Самбір, 25. січня с. р. по Сл. Божій погасив паламар свічки. Всі вийшли з церкви в переконанню, що не грозить небезпека. Другого дня рано здивовано глядять на престіл, на якім в протягу 24 год. тлів огонь. Богу дякувати за його ласку, вже ані вогника не слідно. Одна з загашених свічок віджила, від неї загоріли штучні цвіти падаючи на престіл. Перегоріли всі обруси в 2-х місцях в глуб. Отворений служебник — оправлений скірою — на деревяному підніжу, прикритий хусткою, горів на вні і внутрі. Згоріла хустка, підніже в деяких місцях на вугль, стяжки до закладання. Вогонь дійшовши до ілитона і мощів святих— Всевишньому подяка— вгас. Противно бубби згорів іконостас, дивани, шафа з ризами і проч., хоч церков мурована. Тому хай священики і церковна обслуга добре чувають і купують світло в солідних фірмах, щоб погашене не відживало, як це часто лучається з нараженням на великі шкоди.

о. Т.

—o—

Рай на Радянщині

(Лист із Радянщини).

Один із наших передплатників прислав нам листа, що його дістав від свого знайомого на Радянщині. Запізнався з ним у часі побуту в полоні в часі світової війни. Подаємо частину цього листа.

Стація Рибная коло Москви.

Лист Ваш отримав, за що дякую. Просите, щоби Вам описати яке життя тепер у нас. Жиємо так, що ліпше, аби не жити... дорогивизна страшна, налоги які хочете і від кого хочете, заробітків нема. Безробітних страшно богато, вбійства і грабунки, що трудно описати. Ціни на хліб дуже високі, пуд (або 16 кіл.) жита коштує 5 р. 50 коп., пшениці 6 р. 50 к., вика 1 р. 50 к., мясо 1 р. і 1 р. 20, масло 2 р. 60 к., і 2 р. 80 к. фунт. Мануфактура (то є матерія) недоступна. Дальше налоги примусового від чоловіка 22 р., страховка (асекурація) одної душі 16 р. 50 коп., то є порція робітника а ті що роблять коло землі, то тільки не зберуть хліба кілько накладають налогу. Одним словом задавили нас тими платяжами і налогами. Заробок як найдеться, то можна заробити найвисше до рубля, та трудно найти. Люде, а особливо по селах, зачинають голодувати, бо все в них забрали, а ходять на пів нагі, бо не в силах постарати собі одежі. По містах дурять продовольственним пайком, за котрим часом і цілий день вистоїш заки дістанеш фунт хліба й то по картки. Що дня можна видіти багато арештованих селян, котрих ведуть із сіл до тюрми за те, що просять хліба. На московськім ринку, де колись завалено було ріжними продуктами, тепер пусто. Підходить той час, що певне ти не забув, як то 1920 і 1921 год. люде людей їли.

(Треба замітити, що 1 рубель це коло 4.50 зол. — 1 пуд: 16 кільогр. — Замітка Ред. „Правди").

Не плюйте куме, та не злизуйте

У 5 ч. „Громадського Голосу“ з 2. лютого ц. р. поміщене таке спростування в рубриці „З сіл та міст“:

Як відвічальний редактор часопису „Громадський Голос“ відкликую обидливі вислови, ужиті про особу о. Стефана Макара, пароха в Мітковичах, в дописі поміщений в ч. 38. „Гр. Гол.“ з дня 17. вер. 1927 на стор. 7-ій з підписом „Луговик“ і перепрошую його за ті вислови.

Львів, дня 22. січня 1929.

Степан Терлецький

відв. ред. „Гром. Голосу“.

Ласий „Громадський Голос“ на напасти на священиків — та це вже вдруге попікся. Притиснули до стіни: давай докази — тай що діяти? Треба відкликати обидливі вислови тай перепросити. Так завсіди виходить, хто неправдою воює...

—o—

НОВИНКИ

Нечувані морози. Східну Галичину навістила филя сильних морозів, яких непамятають тут навіть найстарші люди. Мороз доходив до 40 степенів. Даються вони найбільше в знаки дикій звірині і птицям. Та не менше вони доскулюють і людям та товарови по стайнях, де годі їх вдержати. Такі самі морози панують у Варшаві, Кракові. У Львові в однім дни ратункове поготівля заосмотрило 2000 відморожень.

Засипані поїзди. Наслідком морозів та снігної завії залізничий рух на численних лініях цілком спинений. Льокомотиви замерзають так, що не в силі рушити з місця. Самбірський поїзд виїхавши зі Львова на 7-ім кільометрі застряг у сніговій заспі. В короткім часі віяло його вище дахів ваґонів, що аж треба було його відкопувати. Під Равою руською застряг також один потяг у снігу. Наслідком морозу тріскають залізничі шини.

Залізнича катастрофа. В Борщовичах під Львовом, серед ночі наїхав тернопільський поспішний поїзд на тягаровий. Обі льокомотиви й службовий віз ушкоджені. Ранених на щастя не було.

Розправа за вбийство Собінського. Переводжена наново розправа за вбийство куратора Собінського добігає до кінця. Переслухано в друге всіх свідків та закінчено доказове поступовання. Присуд западе за пару днів.

З Цапівців пишуть нам: Уважаючи „Рідну Школу“ під теперішню пору найважніщим Товариством, яке виховує дітвору і молодь на добро українському народови постановили ми, члени Читальні Української Християнської Орґанізації ім. св. Йосафата в Цапівцях піти з колядою на „Рідну Школу“. Як задумали, так зробили і зібрали квоту 11 зол. 50 сот. на котру зложили по 1 зол.: Ілько Приймак, Василь Приймак і Дмитро Лопушняк, а всі инші по 50 сотиків а саме: Кузів Іван, Василь Бронецький, Іван Мельничук, Михайло Бронецький, Василь Лопушняк, Матій Приймак, Яків Ландяк, Яків Ткачик, Данилів, Дмитро Мельничин, Никола Приймак, Степан Польовий, Гриць Мельничин, Павло Польовий, Василь Лопушняк, Андрій Помовий, Андрій Ландяк, — відослали ми прямо до Головної Управи „Рідної Школи“ у Львові, Ринок ч. 10. — Так повинні зробити усі наші організації, а хто ще не відослав коляди „Рідній Школі“ нехай зробить це негайно.

Небіжка випала з домовини. В Варшаві в часі похорону, караван зударився з трамваєм. Зудар був так сильний, що з каравану викинуло домовину а з неї випала небіжка, яку ховали. При тім фірман каравану впав із кізла та сильно потовкся. Небіжку вложено назад до домовини та похорон скінчився вже без ніякого випадку.

Залізнича катастрофа. На шляху Краків-Познань зударився поспішний поїзд із особовим. Льокомотива особового поїзду розторощена, кільканайцять вагонів скотилося з насипу. Машиніст і його помічник тяжко ранені. Зпоміж подорожних 10 осіб віднесло рани. На поміч прибув із Познаня ратунковий поїзд.

Пожежа в Звинячи. В Звинячи надвірянського повіту згорів новозбудований дім Александра Муроня враз із находячимся в ньому склепом. Вдалося вратувати дещо з хатньої обстановки та трохи товарів зі склепу. Решта згоріла до тла. Дім та склеп із товарами був заасекурований недавно на велику суму.

Зачадилася на смерть. В Стецовій у Снятинщині Олена Никольчук напаливши вуглем у печі, за скоро заткала її та лягла спати. Та вже не збудилася, бо в ночі вмерла наслідком зачадження.

Численні пожежі. Рівночасно з настанням сильних морозів, які навістили всю Европу, поширюються всюди численні пожежі. Вони тим небезпечніші, що всюди позамерзала вода й нема чим їх гасити. Горять господарства по селах, горять фабрики та великі доми по містах. В Лазах, у Польщі, згоріла фабрика цементу. Шкода виносить 250 тисяч золотих. — У Львові вогнева сторожа гасила кільканайцять менших хатніх пожеж, між иншим у діточім шпиталі на Личакові та в пресовім бюрі ґродського староства. — В Дикові старім, пов. Любачів, згоріли всі будинки місцевого бровару враз з машинами та маґазинами. Шкода виносить 35 тисяч долярів.

За шкоди, спричинені війною. У Львові зорґанізувався „Центральний Союз Оборони вірительностей“ на вул. Охоронок ч. 1., що має на меті спонукати сойм до зміни вальоризаційного закону, а уряд до сплати відшкодувань, признаних оцінковими комісіями тисячам осіб, пошкодованим війною і 10-літним упадком вартости гроша. Союз скликає загальну нараду при співучасти всіх послів і сенаторів і трьох місцевих професорів університету.

На морозі потріскали шини. Наслідком великих морозів, що доходять до 35 степенів, дня 7. лютого потріскали залізничі шини на шляху Скнилів-Глинна Наварія (Львів-Стрий). З тої причини на короткий час здержали залізний рух на цьому шляху, так, що поспішний поїзд, що мав відійти зі Львова в год. 9.35, відійшов щойно в год. 14.15.

—o—

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

І. Овсяник, Волківці. Книжку про плекання морви і шовковика мож дістати в „Добрій Книжці“, Львів, ул. Содова ч. 4, в ціні 1 зол.

—o—

ПОДЯКА

Всім ОО. Духовним, котрі приняли участь в похоронах покійного о. Володимира Козоровського, Шамбаляна Й. Св. і пароха в Городниці, а то: о. деканови Богачевському з Говилова, о. сов. Йосифови Ґоцькому з Борок, о. пароховн В. Павликови з Постолівки, о. Малиновському, о. Ломницькому, о. Слівінському, о. Величкови, о. Сінґалевичу, о. Ракраченькови як також латинським оо. а то: о. канонікови Матусови з Гусятина, о. Дроздовському з Городищі. Особливша подяка о. деканови Богачевському, котрий сердечними словами попращав Покійного; о. Йосифови Ґоцькому, котрий так щиро і сердечно через цілий час занявся, оказуючи велике співчуття; о. Василіеви Павликови, котрий як близький сусід і завідатель від хвилі смерти Покійного, о. Володимирови Козоровському, занимався всіми справами. Всім їм сердечну подяку складає **РОДИНА.**

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. В друкарні Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.